

Gyorsított tempóban

A Tisza Menti Vegyiművekben, amely az ország legnagyobb szuperfoszfátműtrágya-termelője, a tavaszi munkák nekilendülésével gyorsított tempóban gyártják a talajerőpótlót a mezőgazdaságnak. Az első félév-re tervezett 260 ezer tonna granulált szuperfoszfátból eddig 172 ezer tonnát szállítottak ki. A tavaszi növények alá használatos nitrogénoldatból az éves termelési program négyezer tonna — a tavalyi mennyiség négyszerese —, s ebből 1700 tonna már kikerült a gazdaságok-

ba. A folyékony műtrágya fő szezonja ősszel van, így ez most kisebb mennyiségben készül.

A vegyiművek körzetében erre az évre szélesebb lett azoknak a gazdaságoknak a köre, amelyek felkészültek a folyékony műtrágya alkalmazására, s ebből a múlt évi 40 ezer tonnával szemben az idén 55 ezer tonnát kap Szolnokról a mezőgazdaság. Szuperfoszfát granulátumból éves viszonylatban 35 ezer tonnával gyártanak többet, mint tavaly.

Hazaérkezett a KISZ küldöttsége

Szombaton a késő esti órákban hazaérkezett Moszkvából a KISZ Központi Bizottságának küldöttsége, amely Hámori Csaba első titkár vezetésével részt vett az Össz-szövetségi Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetség XX. kongresszusán.

A küldöttség fogadásánál a Férihegyi repülőtéren megjelent Borisz Sztukalin, a Szovjetunió magyarországi nagykövete. (MTI)

Három nap — öt város

Befejeződött a nagyvárosi első titkárok szegedi találkozója

Mint arról már pénteki lapszámunkban beszámoltunk, Szegedre látogatott hazánk négy megyei városának, Miskolc, Debrecen, Pécsnek és Győrnek pártbizottsági első titkára, hogy folytatva a többéves hagyományt, megbeszélje az öt vidéki nagyváros közös gondjait, a pártélet aktuális kérdéseit, s megismerkedjen Csongrád megye székhelyének napi életével. A látogatás befejező napján, szombaton Szentirányi Józsefet, az MSZMP Pécs Városi Bizottságának első titkárát kértük meg arra, összegezze a három nap tapasztalatait, s szóljon arról, milyen jelentőséget tulajdonít az évente kétszer ismétlődő találkozónak?

— Az 1975 óta megtartott valamennyi találkozóhoz volt valami sajátos témaköre. Így például most Szegeden első sorban a pártszervezetek ideológiai munkájáról folytattunk részletekben megbeszéléseket. De természetesen a három nap alatt szóba került napi életünk szinte minden fontosabb kérdése is. Emellett megismerkedhettünk a legkülönbözőbb üzemek, szolgáltató egységek kulturális intézmények életével is. A felsoroltakból adódik a találkozók jelentősége — számos tapasztalattal gazdagodva utazhatunk haza, megtudjuk, hogy az ott hon folytatott munkánk módszerei helyesek-e, illetve igyekezzünk az újat otthon beépíteni napi tevékenységünkbe.

A most befejeződött találkozóra gazdag programot állítottak össze a szegedi

házigazdák. Nagyon tanulságosnak tartom azt a megbeszélést, amelyet Szabó Sándorral, a megyei pártbizottság első titkárával folytattunk, s amelyen részletekben is értékelte Szeged, mint megyeszékhely szerepét Csongrád megye életében. Sok érdekeset láttunk az üzemlátogatások során is, de amiről külön is szólnék — a két impozáns szegedi kulturális létesítményben, a könyvtárban és a színházban tett látogatásunk. Ugy érzem, ezek az intézmények jól szimbolizálják a megye és a város vezetőinek, Szeged lakóinak azt a szemléletét, hogy a kultúra kincseinek közvetítése, hozzáférhetővé tétele sem pótolható. Különösen ma — amikor az ország, megyénk és városaink nehéz gazdasági helyzetben vannak — nélkülözhetetlen a kultúra embert formáló, a gazdasági

munkára is visszaható szerepe.

Mint már említettem, e találkozó kiemelt témája volt a pártszervezetek ideológiai munkája. Megbeszéléseink során világossá vált — ma már senki nem tagadja a gondokat, s azt is kölcsönösen valljuk, hogy sok kérdésben e területen erősebb centralizmusra lenne szükség. De ennek csak akkor van értelme, ha megfelelő helyi felismerésekkel, célmeghatározásokkal párosul. Szegeden azt tapasztaltuk, hogy a helyben kialakítható feladatokat nemcsak meg akarják, hanem meg is tudják oldani. Számunkra ez azért is tanulságos, mert a város tanácselnökével folytatott megbeszélésen nyilvánvalóvá vált — Pécs és Szeged hasonló gondokkal küzd a város üzemeltetése során éppúgy, mint a városfejlesztés területén.

Végül szeretném megköszönni mindazok munkáját, akik részt vettek a találkozó előkészítésében, és segítettek megismertetni Szegedet. Biztosra veszem, hogy valamennyien érezték — ez a három nap, a gondok, tervek kölcsönös feltárása mind az öt város érdekeit szolgálta.

B. Z.

Szegedi Munkás Áfész

Egy nap — egy millió...

Az 1980-as évek elején a dorozsmai áfész vágóhidján olyan sártenger fogadta a „látogatót”, hogy gumicsizma nélkül még az irodáig sem jutott el. A „műhelymunka” pedig elszomorító körülmények között folyt. Amikor az év végi „elszámoláskor” kiderült, hogy 2,2 millió forintot deficittel zártak, felmerült a kérdés, hogyan tovább? Két lehetőség között választhattak az áfész vezetői, mégpedig: vagy felszámolják a vágóhidat, vagy megfelelő és értő szakemberekkel megpróbálják gyümölcsözővé tenni a vágóhídi szakcsoportot. 1983-ban aztán megalakult a Szegedi Munkás Áfész és az új vezetők a második megoldás mellett döntöttek. Sikertől két olyan megszállott szakembert „igazolniuk” Farkas József elnök és Mátrai György helyettes személyében, akik olyan „csapatot” toboroztak maguk mellé, hogy 1986-ban már 4 millió forint tiszta nyereséget „termeltek” az áfész kasszájába. Az indulásról Ács S. Lajos, a Szegedi Munkás Áfész elnöke így nyilatkozott:

— Az üzem nagy felújításra, rekonstrukcióra szorult. A gondok tömege szakadt ránk az induláskor, hiszen egy „lepusztult” ipari szakcsoportot kellett rövid idő alatt felfejleszteni. Az áfész elvárása az volt, hogy gazdaságos és hatékony munkával a vágóhíd minél nagyobb mértékben járuljon hozzá a szövetkezet eredményeihez. Most, három év távlatából elmondhatom, hogy a vágóhíd mindennek megfelelt. Látjuk azonban azt is, hogy még sokkal több lehetőség van benne, amit ki kell aknáznunk.

A szakcsoport egyik megszállottja Farkas József elnök. A hentes szakmát még edesapjától tanulta, a Farkasok ugyanis „hentesdinasztia”.

— Néhány évvel ezelőtt ez a vágóhíd háromnegyed év után 2,2 milliós veszteséget „produkált”. Aztán fogtuk magunkat és Mátrai Gyurival belevágtunk, hiszen mindkettenk régi álma volt, hogy igazi, minőségi vágóhidat csináljunk. Búszkák vagyunk arra, hogy 1986-ban már 90 vagon hentesárú hagyta el a dorozsmai vágóhíd kapuját, csaknem 100 millió forint értékben! 4 milliós tiszta nyereséget tudtunk adni az elmúlt évben a Munkás Áfésznek. Most 1987. április 8-án a kollektíva rekordot ért el, hiszen egy nap alatt 1 millió forint értékű árut szállítottak el tőlünk.

A másik megszállott Mátrai György elnökhelyettes, gyártásvezető, aki egyszerűen „titokmesternek” hívják. — Romhalmaz fogadott bennünket három évvel ezelőtt. Farkas Jósikával azonban elhatároztuk, ha beleszakadunk is, de minőségi vágóhidat csinálunk. Ma már nem kell szégyenkezniük, termékeinket megszerették, városszerte igénylik.

— Mi rejlik a „titokmesterség mögött?”

— Olyan specialitásaink is vannak, melyeket máshol nem talál meg a vevő ilye-

Rác Gábor most szűrés helyett combot csontoz

Cziganyné a kolbászt tölti kilométerszámmal...

nek a rakottcsülök, a dorozsmai csipős vastag, a különleges pácolású sonkák, fahérszennel, angoliszalonnák... A titokmesterség pedig abban rejlik, hogy nem áruolom el, milyen fűszerekkel, milyen páccal és hogyan készítjük ezeket a különlegességeket.

— Mire a legbüszkébb?

— A vágóhídunkra, és arra a „csapatra”, akik ha kell éjszaka is vállalják a munkát. Sorolhatnám mind a 34-et, de most csak kettőt emelek ki, mégpedig Cziganyné Ferencnét és Rác Gábert.

Cziganyné Ferencné Éva, tőrekény, szerény asszony. „Csillagszeműnek” hívják a munkatársak. Találkoztam rá a becenev. Most, három év távlatából elmondhatom, hogy a vágóhíd mindennek megfelelt. Látjuk azonban azt is, hogy még sokkal több lehetőség van benne, amit ki kell aknáznunk.

Nem tudom, szokták-e a malacokat — ha nem esznek — a zsákos emberrel ijesztgetni. A szomszédai dorozsmai állatvásárra szabadon járhatnak-kelhetnek, s nem muskél. Ha a gyanúlan jószágok feje fölött megkötötte az üzlet, a malac a bekötött szájjal zsákban már hiába visít. Hogy drágán vagy olcsón cseréltek gazdát, ki tudja? A vevő szerint méregdrága minden, a malac is, alkalomadtán a kész hízó is, s a hentes sem szívja, ha a karajt méri. Hátha így mégis jobban kijön vele. Ha igen, jövőre újra itt.

Ahogy befut az utánfutós Lada, máris a kiadás kezd. Kilenc malac az annyi mint 110 forint helypénz. Ha túlságosan kitartja, itt töltheti a délutánt. Várakozás közben hamar megéheznek az emberek, irány a kolbászsütő, azok se ingyen adják az inckilandozó falatokat. Aztán nekilendül a piac, a vevők túljutnak az első puhatolódzó tiszteletkórán, ha sikerült kinézni, olyat ami tetszik, kezdődhet az alku.

— Négy hónapos ezerhétszáz. Kicsit mangalicás, de húsjellegű. Megeszi a kevertet, de a piacról kimaradt almából is szeltem neki.

is képes megfeszített tempóban dolgozni.

— Nagyon szeretem ezt a munkahelyet, hiszen kitűnő kollektívában dolgozhatok. Egy nagy család vagyunk. Anyagilag megbecsülnek. Specialitásom a kolbász-, szalámitöltés, -párolás, -kötés...

Rác Gáborról külön legendák terjedtek el. Neki mindegy melyik kezére jön a sertés, jobbal és balal is egyformán szúr. Ráadásul csak egyet!

— A szűrés technikát Szabó Sándortól és Tajti Sándortól tanultam — mondja, majd így folytatja: — Hagyogó kollektívában dolgozok, elégedett embernek vallom magam, hiszen vannak emberek, akik azt tesznek, amit szeretnek, én viszont amit teszek, azt szeretem!

L. B.

„Ui” a vásárban nagyszerű...

A vevőjelölt csak meg tovább, inkább kisebbeket keres, ugyanannyi pénzért többet akar venni. Majd megnézik azok is mire kell, ennivaló még akad a ház körül. Pótlásnak ugyan venni kell tápot is, de mértékkel, hogy kisebb legyen a költség. Hathetesez kilencszázért — úgy dönt ez megfelelő. Egyik utánfutóról a másikra költöznek a malackák. Mórhalomról Deszre kerültek. Vigye a csuda a honvágyat, csak enni rendesen adjanak — valami ilyen járhat az „érintettek” fejében.

— Tavaly kettőt vettünk, most hármat. Hat „nagy” személy van a háznál. Az idén még lakodalmféle is kinézhet, ennyiből hátha futja arra is. Algyón a keres portán jól meglesznek.

Ha valakinek nagy köteg ezres lapul a zsebében, s nem akarja elapadni, lovat vegyen! Volt itt almás, derecs, tiszta fehér, sárga, feketébe hajló, öreg is, meg fiatal is. Amint 45 ezerért tartott a gazdája, úgy mondta harmadikéves és szelid, mint a bárány. A másik a tizedik forduló, harmincezerért várta. Ha elkelnek, a kocsi

Vetélkedő

Vetélkedőt rendez a német nemzetiségi fiataloknak a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetsége és a KISZ Központi Bizottsága. A résztvevők a magyarországi németek történelméről, mai életéről, néprajzáról, zenei és táncművészetéről, irodalmáról, képző- és népművészetéről, országunk nemzetiségi politikájáról szerzett ismereteikről adnak majd számot.

A 14–30 éves fiatalok jelentkezését május 31-ig várják a Magyarországi Németek Demokratikus Szövetségében (1396. Budapest, Pf. 485. Mottó: „Jugendwettbewerb”).

A német és magyar nyelven rendezendő vetélkedő ez év októberében kezdődik és — a résztvevők számától függően — várhatóan több fordulót tartanak.

A mérgezések megelőzésére

A növényvédők szerek helytelen használata miatt a mezőgazdasági nagyüzemekben és a háztáji gazdaságokban évente több mint száz esetben fordul elő olyan súlyos mérgezés, ami halállal is végződhet. Az Országos Munka- és Üzemegészségügyi Intézet tájékoztatása szerint ezeket a baleseteket túlnyomórészt a toxikus anyagok gondatlan tárolása idézi elő.

A baj többnyire nem permetezőskor vagy gyomirtáskor következik be. Gyakori ugyanis, hogy a munkavégzők a mezőgazdasági üzemek raktáraiban, a háztájiba szánt vegyszert a gyári csomagolású tartályokból boros-, konyakos- vagy üdítőitalos üvegekbe porciózzák ki. Később előfordulhat —

sajnos példák igazolják —, hogy valamelyik munkatárs vagy családtag, esetleg az átöntésről megfellebbezett dolgozó megissza a mérget. Esetenként több alkalommal idéz elő halálesetet az, hogy a permetezni szándékozók a borostüvegben levő veszélyes mérgekkel, például Gramoxon gyomirtóval kocogtának.

Számos baleset éri azokat is, akik permetezés vagy gyomirtás közben nem használják az előírt védőfelszerelést, s kezük beszenyeződik. A vegyszerek többsége a bőrön át felszívódik, s növeli a mérgezés esélyét, ha valaki permetezés közben cigarettázik, vagy eszik. Szinte minden esetben kezelni kell a mérgezéses eseteket, a gyermekeket vegyszermérgezéssel, akik a számukra is elérhető helyen tárolt veszélyes folyadékokat megisszák.

A vegyszermérgezések megelőzésére az érdeklét minisztériumok és intézetek több felkutatást tettek. A közelmúltban megjelent kormányrendelet alapján az Egészségügyi Minisztériumban most készítik elő a toxikus anyagok minősítési besorolásáról és a vegyszerek tárolásáról szóló utasítást. Az utóbbi években forgalomba került mérgező anyagokat veszélyességi fokuk szerint minősítik, s ennek alapján határozzák meg a kezelésükhöz kötelezően előírt védőfelszereléseket.

Megváltoztatják egyes permetező- és vegyszerek csomagolását, s a jelenleginél még feltűnőbb jelzik, hogy ezek mérgezőek. Ezzel egyidejűleg az Országos Munka- és Üzemegészségügyi Intézet, az Országos Elemezés- és Táplálkozástudományi Intézet, valamint az Országos Közegészségügyi Intézet közösen a MEM-nek és az Egészségügyi Minisztériumnak javasolta: engedélyezék, hogy több, eddig csak a mezőgazdasági nagyüzemeknek szállított vegyszert, kisebb csomagolásban forgalmazhassák.

A háztáji gazdaságok művelői így hozzájutnának a gyárilag megfelelően csomagolt vegyszerekhez, s azokat nem kellene a nagyüzemek raktáraiból italsüvegekben hazavinni. (MTI)

Tóth Szeles István